

ПИТАННЯ до ІСПИТУ
з навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри міжнародного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 11 від 30 червня 2025 р.)

1. Історія зародження та становлення міжнародного кримінального права.
2. Міжнародне кримінальне право як галузь міжнародного публічного права: поняття, предмет.
3. Поняття, класифікація та ієрархія джерел міжнародного кримінального права.
4. Міжнародно-правовий договір та міжнародно-правовий звичай як джерела міжнародного кримінального права.
5. Судовий прецедент та практика трибуналів ad hoc як джерело міжнародного кримінального права.
6. Рішення міжнародних організацій та загальні принципи права як джерело міжнародного кримінального права.
7. Принципи законності та індивідуальної кримінальної відповідальності як загальні принципи міжнародного кримінального права.
8. Принципи недопустимості посилання на посадовий стан, відповідальності командирів, незастосування строків давності як загальні принципи міжнародного кримінального права.
9. Співвідношення міжнародного кримінального права з іншими інститутами та галузями міжнародного публічного права.
10. Історичний розвиток міжнародного гуманітарного права.
11. Поняття та предмет регулювання міжнародного гуманітарного права як галузі міжнародного права.
12. Джерела міжнародного гуманітарного права.
13. Основоположні принципи міжнародного гуманітарного права. Застереження Мартенса.
14. Баланс між військовою необхідністю і гуманністю та принцип розрізнення як принципи міжнародного гуманітарного права.
15. Принцип пропорційності та принцип застосування запобіжних заходів як принципи міжнародного гуманітарного права.
16. Співвідношення міжнародного гуманітарного права і права колективної безпеки: jus in bello, jus ad bellum.

- 17.Співвідношення міжнародного гуманітарного права і міжнародного кримінального права: серйозні порушення норм міжнародного гуманітарного права.
- 18.Міжнародне гуманітарне право і міжнародне право прав людини: грубі порушення прав людини.
- 19.Поняття та класифікація збройних конфліктів, їх правові режими.
- 20.Міжнародний збройний конфлікт: ознаки, сторони та правовий режим.
- 21.Неміжнародний збройний конфлікт: ознаки, сторони та правовий режим.
- 22.Опосередкований (проху) збройний конфлікт.
- 23.Правова кваліфікація російсько-українського збройного конфлікту.
- 24.Категорії воюючих та невоюючих осіб.
- 25.Правовий статус і категорії комбатантів.
- 26.Учасники збройних конфліктів. Правовий статус комбатантів, категорії комбатантів.
- 27.Особливий статус розвідників, добровольців, парламентарів, іноземних військових радників і спеціалістів у збройних конфліктах.
- 28.Правовий статус осіб, що не беруть участь у збройних діях, але входять до складу збройних сил (некомбатанти).
- 29.Незаконні учасники збройних дій (шпигуни, найманці та ін.).
- 30.Жертви війни: види і правовий статус.
- 31.Захист поранених, хворих та осіб, що зазнали аварії на морі.
- 32.Захист медичного і духовного персоналу, медичних формувань і санітарно-транспортних засобів.
- 33.Правовий статус військовополоненого. Міжнародно-правове регулювання захисту військовополонених.
- 34.Захист цивільного населення в період збройних конфліктів.
- 35.Військові та цивільні об'єкти. Система захисту культурних цінностей у міжнародному гуманітарному праві.
- 36.Правовий режим цивільних та військових об'єктів, об'єктів подвійного призначення, особливо захищених об'єктів.
- 37.Заборонені методи (військова тактика) ведення збройної боротьби.
- 38.Заборонені засоби (види зброї) ведення військових дій.
- 39.Правові аспекти застосування ядерної зброї.
- 40.Застосування сучасних технологій під час збройного конфлікту: автономна зброя, кібератаки, дрони.
- 41.Операції з підтримки миру та операції примусу до миру і реалізація в них норм міжнародного гуманітарного права.
- 42.Поняття юрисдикції у доктрині та міжнародно-правових документах.
- 43.Юрисдикція держави: поняття та види.
- 44.Екстериторіальна національна кримінальна юрисдикція.
- 45.Кримінальне законодавство України про юрисдикцію.
- 46.Універсальний принцип національної кримінальної юрисдикції.

47. Імунітет вищих посадових осіб у міжнародному праві.
48. Нюрнберзький військовий трибунал: юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності.
49. Токійський військовий трибунал: юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності.
50. Міжнародний кримінальний трибунал щодо колишньої Югославії: юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності.
51. Міжнародний кримінальний трибунал щодо Руанди: юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності.
52. Гібридні кримінальні суди.
53. Сучасні проблеми діяльності Міжнародного кримінального суду.
54. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду за предметом, за колом осіб, за часом, за територією.
55. Комплементарна юрисдикція Міжнародного кримінального суду та критерії прийнятності.
56. Судоустрій Міжнародного кримінального суду. Роль та функції Асамблеї держав-учасниць.
57. Судові відділення та Президія Міжнародного кримінального суду: функції, склад, порядок обрання.
58. Канцелярія Прокурора та Секретаріат Міжнародного кримінального суду: склад, функції.
59. Учасники процесу. Особлива роль потерпілих. Органи, що здійснюють допомогу потерпілим. Репарації потерпілим.
60. Стадії провадження справ в Міжнародному кримінальному суді.
61. Права потерпілих, свідків, підозрюваних та обвинувачених осіб.
62. Форми співробітництва Міжнародного кримінального суду з державами та організаціями.
63. Виконання рішень Міжнародного кримінального суду.
64. Ратифікація Україною Римського статуту Міжнародного кримінального суду та імплементація положень Римського Статуту до законодавства України.
65. Теорії щодо природи міжнародних злочинів. Концепція злочину у міжнародному праві.
66. Поняття та особливості загальних (контекстуальних) елементів міжнародних злочинів.
67. Матеріальні (*actus reus*) елементи міжнародних злочинів.
68. Ментальні (*mens rea*) елементи міжнародних злочинів.
69. Правове регулювання заборони геноциду на міжнародному рівні.
70. Загальні (контекстуальні) елементи злочину геноцид.
71. Поняття, види та форми вчинення геноциду.
72. Правова кваліфікація голодомору в Україні в якості геноциду.

73. Загальні (контекстуальні) елементи злочинів проти людяності.
74. Правове регулювання заборони злочинів проти людяності на міжнародно-правовому рівні, їх форми.
75. Загальні (контекстуальні) елементи воєнних злочинів.
76. Воєнні злочини: категорії в міжнародному і національному праві.
77. Злочин агресії, проблеми визначення поняття і правового механізму боротьби з ним. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо злочину агресії.
78. Загальні (контекстуальні) елементи злочину агресії, форми вчинення агресії.
79. Роль Ради Безпеки ООН у вирішенні питання про наявність агресії.
80. Поняття та класифікація транснаціональних злочинів.
81. Корупція та легалізація доходів, отриманих злочинних шляхом («відмивання грошей») як транснаціональні злочини.
82. Торгівля людьми, незаконний обіг наркотиків і психотропних речовин як транснаціональний злочин.
83. Піратство як транснаціональний злочин.
84. Тероризм: поняття, види, правове регулювання боротьби з ним.
85. Захоплення літаків та інші незаконні дії проти безпеки цивільної авіації.
86. Визначення, правова регламентація і принципи правової допомоги у кримінальних справах.
87. Традиційні форми співробітництва з питань правової допомоги у кримінальних справах: правове регулювання, види.
88. Органи держави, компетентні здійснювати діяльність з надання правової допомоги.
89. Екстрадиція: поняття, правове регулювання.
90. Універсальні та регіональні організаційно-правові механізми боротьби зі злочинністю.